

W Y C I A G
ze sprawozdania z działalności
kontrolnej w Straży Granicznej
za 2023 r.

Egz. pojedynczy

„ZATWIERDZAM”

Warszawa, dnia 21 marca 2024 r.

KOMENDANT GŁÓWNY
STRAŻY GRANICZNEJ

gen. bryg. SG Robert BAGAN

/Podpisano elektronicznie certyfikatem kwalifikowanym/

KG-NK-IV.09130.1.2024

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W STRAŻY GRANICZNEJ
W 2023 ROKU

W roku sprawozdawczym kontrole w Straży Granicznej¹ realizowane były na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 z późn. zm.), Wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. (Dz. Urz. MSW z 2012 r. poz. 43 z późn. zm.) oraz decyzji nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. KGSG z 2012 r. poz. 47, z późn. zm.)².

W związku z wejściem w życie zarządzenia nr 24 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących kontroli wewnętrznej oraz koordynacji działalności kontrolnej w resorcie spraw wewnętrznych, realizując dyspozycję zawartą w § 2 tego zarządzenia Komendant Główny Straży Granicznej wydał zarządzenie nr 100 z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie sposobu i trybu realizacji kontroli wewnętrznej oraz zasad koordynacji działalności kontrolnej w Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG, poz. 109 z późn. zm.)³, Zarządzenie nr 100 KGSG weszło w życie z dniem 30 grudnia 2023 r. i z tym dniem, na mocy § 49 zarządzenia nr 100, decyzja nr 139 Komendanta Głównego SG utraciła moc obowiązującą.

¹ Straż Graniczna zw. dalej SG.

² Zwana dalej decyzją nr 139.

³ Zwane dalej zarządzeniem nr 100.

1. Liczba kontroli przeprowadzonych⁴ w roku sprawozdawczym przez wszystkie komórki organizacyjne i liczba skierowanych zawiadomień (wg tabeli).

BIURO KONTROLI KGSG⁵

Liczba Kontrole		Kontrole				Ogółem
		Tryb zwykły	Tryb uproszczony	Planowe	Poza planem	
przeprowadzonych kontroli		16	1	16	1	17
skontrolowanych podmiotów		15	1	15	1	16
Skierowanych w wyniku kontroli:	wniosek do prokuratury w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego					
	wniosek o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych					
	zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	2		2		2 ⁶
	innych zawiadomień					
kontroli rozpoczętych a niezakończonych w okresie sprawozdawczym (są to kontrole, w których na dzień 31.12.2023 r. czynności kontrolne były w trakcie realizacji, lub brak było podpisanego dokumentu pokontrolnego przez kontrolera)		2		2		2
niezrealizowanych kontroli zaplanowanych na 2023 r.						

2. Wyniki kontroli zakończonych w 2023 r.

BIURO KONTROLI KGSG

Wyniki kontroli	Liczba zakończonych kontroli ⁷
Pozytywna	1
Pozytywna z uchybieniami	4
Pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości ⁸	12
Negatywna	0

3. Jakich obszarów działalności dotyczyły kontrole zakończone w 2023 r.?

BIURO KONTROLI KGSG

Obszar kontroli	Liczba zakończonych kontroli
Finanse publiczne w zakresie: – wydatkowanie środków publicznych (w tym Unii Europejskiej); – pozyskiwanie dochodów; – udzielanie i rozliczanie dotacji; – udzielanie zamówień publicznych; – zawieranie umów cywilnoprawnych; – inne w obszarze finanse publiczne (jakie) - realizacja inwestycji budowlanych.	6
Gospodarowanie majątkiem publicznym w zakresie: – zbywanie, najem, dzierżawa składników majątku trwałego, inwentaryzacja;	0

⁴ Należy uwzględnić wszystkie kontrole zakończone w 2023 r. nawet gdy zostały wszczęte przed 2023 r.

⁵ Biuro Kontroli KGSG w skrócie BK KGSG.

⁶ W wyniku kontroli zrealizowanych przez Biuro Kontroli KGSG zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych skierowali Komendanci Warmińsko-Mazurskiego OSG i Śląskiego OSG.

⁷ Liczba zakończonych kontroli powinna być zgodna z liczbą wyników kontroli. Jeżeli w kontroli nie sformułowano ogólnej oceny lub sformułowano ocenę opisową, prosimy o jej oszacowanie na podstawie ocen cząstkowych.

⁸ W 2023 r. w SG nie stosowano oceny pozytywnej mimo stwierdzonych nieprawidłowości, dlatego w tym miejscu wykazano liczbę kontroli zakończonych oceną pozytywną z nieprawidłowościami.

Obszar kontroli	Liczba zakończonych kontroli
<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z zasobów jednostki (np. karty płatnicze, samochody służbowe, telefony); - prywatyzacja; - inne w obszarze gospodarowanie majątkiem publicznym (jakie). 	
<p>Wykonywanie zadań merytorycznych, tj. zadań dla których jednostka została powołana/utworzona w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów rządowych/miejscowych i strategii/itp. (jakich); - priorytety wskazane w planie działalności Ministra/Wojewody (jakie); - <u>zadania własne jednostki kontrolowanej (jakie) – realizacja ustawowych zadań SG;</u> - postępowanie administracyjne; - projekty realizowane w ramach programów operacyjnych - inne w obszarze wykonywania zadań merytorycznych (jakie) 	7
<p>Zarządzanie kadrami w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oświadczenia majątkowe; - <u>szkolenia;</u> - <u>oceny pracowników;</u> - <u>nawiazywanie i rozwiązywanie stosunku pracy;</u> - obsada wyższych stanowisk; - inne w obszarze zarządzania kadrami (jakie) – <u>ustalanie okresów służby pełnionej w szczególnych warunkach uzasadniających podwyższenie emerytury, przyjęte rozwiązania w zakresie wymiaru czasu służby i pracy oraz podziału obowiązków służbowych, działania podejmowane w ramach motywowania funkcjonariuszy i pracowników.</u> 	2
<p>Procesy legislacyjne w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebieg procesu legislacyjnego; - działalność lobbingowa; - dostosowanie regulacji wewnętrznych do przepisów prawa; - wprowadzenie regulacji wewnętrznych; - OSR; - inne w obszarze procesy legislacyjne. 	0
<p>Księgowość i sprawozdawczość w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie ewidencji księgowej; - sporządzanie sprawozdań; - inne w obszarze księgowości i sprawozdawczości. 	0
<p>Upublicznianie informacji w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udostępnianie informacji na wniosek lub w BIP; - informowanie (np. o działalności na stronach internetowych); - inne w obszarze upublicznianie informacji. 	0
<p>Przestrzeganie zasad etycznych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachowanie bezstronności i niezależności; - przeciwdziałanie nepotyzmowi i kumoterstwu; - działania antykorupcyjne; - inne w obszarze przestrzegania zasad etycznych. 	0
Działalność kontrolna oraz postępowanie ze skargami i wnioskami	1
Informatyzacja działalności/Bezpieczeństwo IT	1
Zarządzanie, realizacja i kontrola programów finansowych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej	
Inny obszar/inne obszary	0

4. Obszary kontroli, w których stwierdzono najistotniejsze/kluczowe nieprawidłowości powodujące zagrożenie zdrowia lub życia oraz mające charakter systemowy wpływający na prawidłowy sposób realizacji zadań służbowych, a także skutkujące:
- a) oceną pozytywną z nieprawidłowościami lub negatywną,
 - b) sformułowaniem kluczowych (krytycznych) zaleceń pokontrolnych/ wniosków⁹,
 - c) skierowaniem zawiadomień do właściwych organów.

⁹ **Kluczowe (krytyczne) zalecenie/wniosek** – niewykonanie skutkuje utrzymaniem lub doprowadzi do powstania takiej nieprawidłowości, która poważnie zagraża lub uniemożliwia realizację zadań kontrolowanej jednostki lub takie zalecenie/wniosek/rekomendacja, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości, ale wprowadzenia istotnych zmian systemowych.

BIURO KONTROLI KGSG – wybrane kontrole

<u>Obszar kontroli (wg podziału jak w pkt 3)</u>	<u>Opis nieprawidłowości</u>	<u>Przyczyny powstania nieprawidłowości</u>	<u>Treść zalecenia/wniosku</u>	<u>Najważniejsze efekty uzyskane z kontroli</u>
<p>Wykonywanie zadań merytorycznych tj. zadań dla których jednostka została powołana/ utworzona w zakresie: zadania własne jednostki kontrolowanej: Wykorzystanie statków powietrznych w ochronie granicy państwowej</p>	<p>Niezrealizowanie audytu jakości w obszarze bezpieczeństwa lotów w okresie objętym kontrolą co było niezgodne z Instrukcją Operacyjną (IO).</p>	<p>Przyczyną nieprawidłowości był niewłaściwy nadzór osób funkcyjnych w obszarze bezpieczeństwa lotów.</p>	<p>Realizować audyty w obszarze bezpieczeństwa lotów z częstotliwością określoną w IO. Wykorzystać wyniki kontroli w ramach nadzoru nad działalnością pozostałych wydziałów lotniczych BL.</p>	<p>Efektom kontroli jest: - realizacją kontroli w obszarze bezpieczeństwa lotów, zgodnie z rocznym planem audytów na 2023 r. obejmującym każdy Wydział Lotniczy Biura Lotnictwa SG, - zorganizowanie posiedzenia Zespołu Bezpieczeństwa Lotniczego z udziałem kadry kierowniczej BLSG oraz zapoznanie z treścią protokołu z tego posiedzenia całego personelu lotniczego BLSG.</p>
<p>Wykonywanie zadań merytorycznych tj. zadań dla których jednostka została powołana/ utworzona w zakresie: zadania własne jednostki kontrolowanej: Zabezpieczenie i przechowywanie dowodów rzeczowych w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych</p>	<p>Sprzeczność treści aktów wewnętrznych jednostki dot. organizacji magazynu depozytowego oraz niewyznaczenie depozytariusza ani jego zastępcy.</p>	<p>Niewystarczający nadzór nad organizacją magazynu depozytowego, który nie pozwolił na wychwycenie braków oraz wewnętrznej sprzeczności treści poszczególnych aktów organizacyjnych.</p>	<p>W ramach systemu kontroli wewnętrznej wypracować rozwiązania, które zapewnią wewnętrzną zgodność aktów organizacyjnych w zakresie realizacji zadań związanych z prowadzeniem magazynu depozytowego.</p>	<p>Efektom kontroli jest zmiana aktów wewnętrznych PSG w Katowicach-Pyrzowicach w postaci: - wydania decyzji komendanta PSG w sprawie utworzenia magazynu depozytowego aktualizującej sposób jego prowadzenia; - wyznaczenia rozkazem dziennym Komendanta PSG depozytariusza magazynu; - wprowadzenia zmian w zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy poprzez dostosowanie ich do wewnętrznych aktów prawnych PSG dotyczących magazynu depozytowego i depozytariusza.</p>
<p>Finanse publiczne w zakresie: Udzielanie zamówień publicznych</p>	<p>1. Udzielenie dwóch zamówień, o wartości powyżej 130 000 zł każde, z pominięciem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. 2. Nieoszacowanie wartości zamówienia metodą wskaźnikową, po sporządzeniu programu funkcjonalno-użytkowego dla zadania „Budowa przyłącza (...)”.</p>	<p>1. Przyczyną nieprawidłowości było nieuwzględnienie łączności przedmiotowo-funkcjonalnej, podmiotowej i czasowej występującej pomiędzy poszczególnymi pozycjami we wnioskach o udzielenie zamówienia, a także założenie, że podział środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania jest tożsamy z szacowaniem wartości zamówienia.</p>	<p>1. Przeprowadzić analizę prawną w zakresie wystąpienia przesłanki z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. 2. Wprowadzić dodatkowe mechanizmy nadzoru nad udzielaniem zamówień publicznych w zakresie szacowania wartości zamówienia,</p>	<p>W podmiotach kontrolowanych wprowadzono zmiany wewnętrznych przepisów w sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 000 zł. Wprowadzone zmiany spowodowały poprawę przejrzystości oraz zwiększenie nadzoru nad procedurą udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130 000 zł.</p>

<u>Obszar kontroli /wg podziału jak w pkt 3)</u>	<u>Opis nieprawidłowości</u>	<u>Przyczyny powstania nieprawidłowości</u>	<u>Treść zalecenia/wniosku</u>	<u>Najważniejsze efekty uzyskane z kontroli</u>
		<p>2. Przyczyną nieprawidłowości było błędne przyjęcie, że zadania „Budowa przyłącza (...)” i „Rozbudowa rozdzielnic (...)” należy traktować równoważnie, pomimo różnic w zakresie planowanych prac określonych w programach funkcjonalno-użytkowych. Ponadto przyczyną było niewzięcie pod uwagę w toku procesu udzielania zamówienia publicznego szeregu informacji (analizy własne, dane z rynku od potencjalnych wykonawców) potwierdzających, że przyjęta wartość zamówienia jest niedoszacowana.</p>	<p>aby czynność ta realizowana była z należytą starannością w celu wyboru właściwego trybu udzielenia zamówienia publicznego.</p>	<p>Ponadto przeprowadzono szkolenie wewnętrzne dla przedstawicieli komórek organizacyjnych realizujących zamówienia publiczne pt.: „Algorytm realizacji zakupów w Śląskim Oddziale Straży Granicznej”. Podczas szkolenia omówiono zagadnienia dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasad udzielania zamówień oraz szacowania wartości zamówienia, - zasad gospodarowania środkami publicznymi, - wprowadzonych zmiany w wewnętrznych przepisach, - dokumentowania czynności szacowania oraz rozpoznania rynku, - prawidłowego sporządzania wniosków o udzielenie zamówienia publicznego.
<p>Zarządzanie kadrami w zakresie: Organizacja pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi</p>	<p>Przyjęcie przez Dyrektora BP KGSG rozwiązania umożliwiającego dwóm radcom prawnym (funkcjonariuszowi i pracownikowi) wykonywanie dodatkowego zajęcia zarobkowego w ramach czasu zaliczanego do czasu pracy/służby radcy prawnego, który powinien być przewidziany na pracę/służbę na rzecz KGSG.</p>	<p>Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów prawa.</p>	<p>Przyjęć odpowiednie rozwiązania organizacyjne i nadzorcze, aby w przypadku udzielenia radcy prawnemu zgody na zajęcie zarobkowe poza służbą/pracą było ono wykonywane w sposób niekolidujący ze służbą w SG /pracą na rzecz Komendanta Głównego Straży Granicznej.</p>	<p>Wprowadzono indywidualny rozkład czasu służby funkcjonariusza pełniącego służbę na stanowisku radcy prawnego, szczegółowo określający czas wykonywania przez niego służby (dni i godziny pełnienia służby, miejsce) wykonywania zadań służbowych przy zachowaniu obowiązującej normy czasu służby i zapewniający wykonywanie zadań służbowych w sposób niekolidujący z dodatkowym zajęciem zarobkowym. Rozkład czasu służby określono w harmonogramie, podlegającym okresowym modyfikacjom, w zależności od potrzeb służby, w celu zapewnienia skutecznego</p>

WYCIĄG
Egz. pojedynczy

<u>Obszar kontroli (wg podziału jak w pkt 3)</u>	<u>Opis nieprawidłowości</u>	<u>Przyczyny powstania nieprawidłowości</u>	<u>Treść zalecenia/wniosku</u>	<u>Najważniejsze efekty uzyskane z kontroli</u>
				wykonywania pomocy prawnej na rzecz SG oraz nadzoru nad jej wykonywaniem. W odniesieniu do radcy prawnego zatrudnionego na umowę o pracę wystąpiono z wnioskiem o dokonanie zmiany umowy o pracę i ustanowienie przez pracodawcę zadaniowego czasu pracy w trybie art. 140 Kodeksu pracy. Ponadto rozpoczęto prace nad opracowaniem harmonogramu, podobnie jak wobec radcy prawnego – funkcjonariusza.

5. Zawiadomienia (o których mowa w pkt 4 lit. c) skierowanych w 2023 r., wg tabeli¹⁰.

BIURO KONTROLI KGSG

<u>Rodzaj zawiadomienia</u>	<u>Kontrolowany podmiot i temat kontroli</u>	<u>W sprawie (kwalifikacja czynu)</u>	<u>Podmiot, do którego skierowano zawiadomienie</u>
Zgodnie ze sformułowanymi wnioskami z kontroli w Śląskim i Warmińsko-Mazurskim OSG dokonano analizy materiałów z kontroli wraz z posiadaną dokumentacją służbową i na tej podstawie Komendanci tych OSG sformułowali zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych.	1. Warmińsko-Mazurski OSG temat kontroli: „Udzielanie zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130 tys. zł.” 2. Śląski OSG temat kontroli: "Udzielanie zamówień publicznych o wartości szacunkowej poniżej 130 000 zł."	Ujawnienie okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 17 ust.1 pkt 2 ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.	Rzecznik dyscypliny finansów publicznych

DYREKTOR
BIURA KONTROLI
Za zgodność KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY GRANICZNEJ

2024 -04- 17

płk SG Andrzej BICZEK

Podpisano elektronicznie certyfikatem kwalifikowanym/

Monika WÓJCIK-SKORUPKA

Wyk. w egz. pojedynczym
Wyk. mł. chor. SG Artur Zamora tel. IP 22 5135577/ tel. kom. 721960749.

¹⁰ Proszę uwzględnić zawiadomienia złożone w wyniku przeprowadzonych i zakończonych kontroli w 2023 r. nawet gdy zostały wszczęte przed 2023 r.